

Streszczenie pracy doktorskiej

Przejawy *zwyczajnego* obrazu

mgr Agnieszka Sowisło – Przybył

Praca doktorska porusza problem obrazu *zwyczajnego* jako malarskiego zapisu otoczenia oraz znaczenia codzienności w procesie twórczym.

Pierwszy rozdział określa zakres tematyczny tekstu oraz wprowadza w problem *zwyczajności* będącej źródłem inspiracji. Przywołane w pracy obrazy Edwarda Hoppera akcentują rolę prostych motywów podejmowanych w malowaniu. Omawiany film *Paterson* w reżyserii Jima Jarmuscha ukazuje *zwyczajność* w kontekście przemijalności spraw doczesnych oraz porusza problem działania twórczego zespolonego z codziennością. W następnej części rozdziału, na podstawie zacytowanych fragmentów (Jolanta Brach – Czaina, Bruno Schulz, Adam Andrzejewski), wskazana zostaje analogia między doświadczeniem życia a doznaniem estetycznym.

Drugi rozdział podejmuje problem ciągłości obrazu. Przywołane obrazy Giorgio Morandi'ego oraz reguła filozofa Charlesa Peirce'a wykazują skłonność do zachowania ciągłości pomiędzy różnymi obszarami życia. W przypadku malarza płótna sprawiają wrażenia zachowania kontinuum myśli i działań. Podobne stanowisko wyraża filozof, który upatruje jedność i przenikalność między sferą teorii i praktyki. W tekście zostaje omówiona ważna rola najbliższego otoczenia, które determinuje przedstawiane w obrazach motywy.

Trzeci rozdział poświęcony jest codzienności przedmiotów i przestrzeni. Omawia problem podejmowania w twórczości tematów związanych ze zwykłością rzeczy bądź scen. Na podstawie przytoczonych malarzy (Francisco Zurbaran, Jan Vermeer, Jacek Sienicki, Edyta Sobieraj), operujących motywami związanymi z codziennością, jak miska, dzbanek, zasłona czy znajome wnętrza, omówiona zostaje kwestia sugestywności i aluzyjności malarstwa.

Czwarty rozdział wskazuje na osobistą relację z obrazem oraz codzienne z nim związki. Przywołane teksty: listy Józefa Czapskiego, wspomnienia Jerzego Tchórzewskiego, rozmowy ze Stanisławem Fijałkowskim, wyrażają stosunek malarzy do własnej twórczości oraz eksponują ich refleksje nad malarstwem.

Rozdział piąty porusza zagadnienie rozbieżności między koncepcją obrazu a jego realizacją. Podkreśla rolę *zwyczajności* w podejmowanych próbach pokazania osobliwych problemów malarskich. W ostatniej części pracy formułowane są przyczyny obrazu zwykłego, posługującego się prostymi motywami, będącego wyobrażeniem niepewnym, nieostatecznym, ulegającym ciągłym zmianom, współbieżnym z rytmem życia.

Summary of the doctoral dissertation

“*Ordinary painting manifestation*”

mgr Agnieszka Sowisło - Przybył

The doctoral dissertation deals with the problem of ordinary painting as a painterly record of the environment and the meaning of everyday life in the creative process.

The first chapter defines the thematic scope of the text and introduces the problem of ordinariness as a source of inspiration. The paintings by Edward Hopper, referred to in the work, emphasize the role of simple motifs in painting. The film *Paterson*, directed by Jim Jarmusch, presents ordinariness in the context of the transience of temporal matters and touches upon the problem of creative activity combined with everyday life. Based on the quoted fragments (Jolanta Brach - Czaina, Bruno Schulz, Adam Andrzejewski), the next part of the chapter shows an analogy between life experience and aesthetic experience.

The second chapter deals with the problem of the continuity of the image. The invoked images by Giorgio Morandi and the rule of the philosopher Charles Peirce show a tendency to maintain continuity between different areas of life. In the case of the painter, the canvases give the impression of preserving a continuum of thoughts and actions. A similar position is expressed by a philosopher who sees unity and permeability between theory and practice. The text discusses the important role of the immediate environment, which determines the motifs presented in the images.

The third chapter is devoted to the everyday life of objects and space. It discusses the problem of taking up topics related to the ordinariness of things or scenes in creativity. On the basis of the mentioned painters (Francisco Zurbaran, Jan Vermeer, Jacek Sienicki, Edyta Sobieraj), who use motifs related to everyday life, such as a bowl, a jug, a veil or a familiar interior, the issue of suggestiveness and allusiveness of painting is discussed.

The fourth chapter points to a personal relationship with a painting and everyday relations with it. The quoted texts: letters from Józef Czapski, Jerzy Tchórzewski's memoirs, conversations with Stanisław Fijałkowski, express the attitude of painters towards their own work and expose their reflections on painting.

Chapter Five deals with the issue of the discrepancy between the concept of a painting and its realization. It emphasizes the role of ordinariness in attempts to show peculiar painting problems. In the last part of the work, the causes of an ordinary painting are formulated, using simple motifs, being an uncertain, unfinished idea, subject to constant changes, concurrent with the rhythm of life.